

Evanghelia după Ioan

Cuvântul s-a făcut trup...

Grupuri de ucenicie
Biserica Baptistă “Harul”
Titan-București
Octombrie, 2009

Grupurile de ucenicie

VIZIUNE: Ce scopuri urmărim să atingem prin grupurile de ucenicie?

1. Sfințirea progresivă

Prin sfințire înțelegem procesul de eliberare progresivă de sub puterea păcatului și de creștere progresivă în asemănarea cu Hristos. Grupurile de ucenicie oferă contextul ideal pentru acest proces. *Sfințirea* este altceva decât *justificarea*. Justificarea sau îndreptățirea noastră înaintea lui Dumnezeu este realizată printr-un decret divin prin care suntem iertați de păcate și îmbrăcați cu neprihănirea lui Hristos; astfel suntem socotiți neprihăniți. Justificarea are de a face cu *poziția* noastră înaintea lui Dumnezeu, pe când sfințirea are de a face cu *trăirea* noastră înaintea lui Dumnezeu. Justificarea se întâmplă *instantaneu*, sfințirea este un *proces*.

Toți cei care au fost îndreptățiți intră în procesul de sfințire și au responsabilitatea de a coopera cu Duhul Sfânt în procesul acesta de transformare spirituală. Sfințirea nu o poți realiza de unul singur. Sfințirea o realizează Duhul Sfânt prin *Cuvânt (Biblia)* și prin *Comunitate (Biserica)*. Toate îndemnurile la sfințire sau la trăirea în sfințenie din Noul Testament sunt la plural, „noi”, „voi” (Romani 6:1-23; Galateni 5:13-6:10; Efeseni 4:17-6:18)

2. Grija reciprocă

Grupurile de ucenicie ar trebui să fie „grupurile în care se poartă de grijă”, grupuri în care fiecare poartă de grijă și fiecăruia i se poartă de grijă. Dragostea jertfitoare are cadrul potrivit pentru a se manifesta.

Patru scopuri ale grupurilor de ucenicie
(Prelucrare a unor idei din cartea *De ce avem nevoie de grupuri mici*, editată de C. J. Mahaney)

După cum Cel ce v-a chemat este sfânt, fiți și voi sfinți în toată purtarea voastră.

(1 Petru 1:15)

Cine este Natan pentru tine? Cui dai socoteală? Cui îngădui să-ți pună întrebări incomode, să-ți arate greșelile pe care le faci? Cine te ajută să crești în asemănarea cu Hristos și în lupta împotriva păcatului?

Purtați-vă sarcinile unii altora și veți împlini astfel Legea lui Hristos.

(Galateni 6:2)

Noi am cunoscut dragostea Lui prin aceea că El Și-a dat viața pentru noi; și noi, deci, trebuie să ne dăm viața pentru frați.

(1 Ioan 3:16)

3. Părtășia creștină sau comuniunea

Părtășia este mai mult decât socializare într-un grup în care mă simt acceptat, mai mult decât discuții pe o anumită temă. Ce este, de fapt, părtășia? Părtășia înseamnă a împărți cu alții la cel mai profund nivel al relațiilor umane, trăirea sau experiența noastră cu Dumnezeu.

Părtășia creștină este posibilă datorită Duhului Sfânt și datorită unirii noastre cu Hristos. Doar cei născuți din nou pot avea părtășie în sensul creștin (*koinonia*). Părtășia cu Dumnezeu este preambulul părtășiei cu frații. (1 Ioan 1:3, 6-7)

Sunt câteva obstacole care pot sta în calea părtășiei. Autosuficiența, adică ideea că ne descurcăm singuri, dar de fapt avem nevoie unii de alții. Formalismul - reguli care pot inhiba părtășia. Bârfa, neîncrederea sau invidia. Elitismul - atitudine de superioritate față de alții. Păcatele nemărturisite.

4. Manifestarea darurilor spirituale

Identificarea darurilor prin slujire

Încurajarea darurilor prin implicare

Dezvoltarea darurilor prin exersare

Responsabilitățile pe care le avem în relația cu Duhul Sfânt sunt:

Acceptarea suveranității Duhului Sfânt în distribuirea darurilor - 1 Cor. 12:11

Să nu stingem Duhul - 1 Tes. 5:19

Să nu întristăm pe Duhul Sfânt - Efes. 4:30

Umplerea cu Duhul Sfânt - Efes. 5:18

Părtășia înseamnă a-ți deschide inima înaintea fraților și a le vorbi despre lucrurile pe care ți le-a descoperit Dumnezeu despre persoana Sa, în speranța că astfel îi vei ajuta și pe ei să-L cunoască mai bine. J. I. Packer

Fiecăruia i se dă arătarea (manifestarea) Duhului spre folosul altora... Dar toate aceste lucruri le face unul și același Duh, care dă fiecăruia în parte după cum voiește El.

(1 Corinteni 12:7, 11)

STUDIUL BIBLIC

Evanghelia după Ioan

(Prezentare generală)

Ce este “evanghelia”?

În Noul Testament cuvântul “evanghelie” se regăsește de peste 75 de ori și are o nuanță distinctă față de literatura clasică, și anume desemnează vestea bună că Dumnezeu, în Isus Hristos, a împlinit promisiunile Sale față de Israel și a deschis calea mântuirii pentru toți oamenii.

De ce avem patru evanghelii?

Cele patru evanghelii nu se exclud reciproc, ci se completează, chiar dacă nu acesta a fost scopul inițial pentru care au fost scrise. S-au scris patru evanghelii pentru că, pur și simplu, o evanghelie scrisă pentru o anumită comunitate și cu un anumit scop, nu răspundea nevoilor altei comunități. Așa că mai întâi a fost scrisă o evanghelie (**Marcu**, după părerea majorității) după care aceasta a fost „rescrisă” de două ori, (**Matei și Luca**) din rațiuni considerabil diferite și pentru comunități diferite. Independent de ele, **Ioan** a scris o evanghelie dintr-o perspectivă diferită, pentru o serie de motive diferite. Dar toate acestea au fost orchestrate de Duhul Sfânt. Toate evangheliile sunt egale ca valoare și autoritate.

Folosirea termenului „evanghelie” pentru a desemna primele patru cărți ale Noului Testament este de dată mai târzie (sec. II d. Hr.)

Majoritatea materialului din evangheliile a existat și a circulat pentru o perioadă de două-trei decenii în formă orală, înainte de a primi forma scrisă pe care o cunoaștem noi astăzi. Scrierea evangheliilor coincide cu sfârșitul primei generații creștine. Când „cei ce le-

Evangheliile o singură povestire, mai multe dimensiuni

(*Dicționar biblic*, Editura Cartea creștină, Oradea; *Biblia ca literatură*, cap 7, de Gordon Fee - Douglas Stuart)

Euanghelion (gr.) înseamnă „veste bună”. În literatura clasică acest cuvânt indica răsplata dată pentru aducerea de vești bune. Indica de asemenea și mesajul propriu-zis, care la origine a fost anunțarea victoriei, dar mai târziu s-a aplicat și altor mesaje care aduceau bucurie.

au văzut cu ochii lor de la început și au ajuns slujitori ai Cuvântului” (Luca 1:2) s-au apropiat de moarte, necesitatea scrierii mărturiei lor s-a simțit cu mai multă acuitate ca oricând. Un alt motiv pentru care evangheliile nu au fost scrise în primii treizeci de ani după învierea Domnului a fost acela că apostolii credeau că Domnul Isus se va întoarce în generația lor, iar ei erau preocupați să *predice* Evanghelia, nu să *scrie* Evanghelia. De altfel Isus nu le-a poruncit să scrie Evanghelia, ci să meargă s-o predice la orice făptură. Era lucrarea Duhului Sfânt care avea să vină să-i călăuzească să scrie evangheliile.

În sec. II d. Hr. Irineu considera caracterul împătrit al Evangheliei acceptat axiomatic, la fel ca cele patru puncte cardinale ale pământului sau ca cele patru vânturi ale cerului (*Adv. Haer.* 3.11.8). Clement din Alexandria, contemporanul său, face distincție clară între „cele patru evanghelii care ne-au fost transmise” și scrierile necanonice de unde se inspiră uneori, cum ar fi *Evanghelia egiptenilor*.

Toate cele patru evanghelii sunt anonime, în sensul că niciunul din cei patru evangheliști nu-și include numele ca autor în evanghelia sa. Dar pe cale orală s-a transmis informația care ține de paternitatea fiecăreia.

Interpretarea evangheliilor

Evangheliile sunt relativ ușor de interpretat, deoarece materialul poate fi împărțit în *discursurile lui Isus* și *narațiuni despre Isus*. Astfel învățăturile lui Isus pot fi abordate ca textele epistolelor, iar povestirile despre Isus ca narațiunile istorice.

Dificultățile întâmpinate în interpretarea evangheliilor au în principal două motive: 1. Isus nu a scris nicio evanghelie, acestea provin de la alții nu de la El. 2. Există patru evanghelii.

Tatian, în anul 170 d. Hr., a alcătuit o armonie a evangheliilor, numită *Diatessaron*, care a fost multă vreme ediția preferată a evangheliilor în biserica asiriană. Tatian și-a început compilarea cu Ioan 1:1-5 și a încheiat-o cu Ioan 21:25.

Iată cum rezumă Irineu părerea unanim acceptată în sec. II : „Matei a scris o evanghelie pentru evrei în limba lor, în timp ce Pavel și Petru predicau la Roma și întemeiau biserica de acolo. După plecarea lor, Marcu, ucenicul și traducătorul lui Petru, ne-a lăsat de asemenea în scris esența predicării lui Petru. Luca, însoțitorul lui Pavel, a scris într-o carte evanghelia proclamată de acel apostol. Apoi Ioan, ucenicul Domnului, care s-a aplecat pe pieptul Lui, a publicat și el evanghelia sa în timp ce se afla la Efes în Asia.”

Evangheliile nu sunt cărți scrise *de* Isus, ci *despre* Isus, care conțin multe din învățăturile Lui, așa cum și le amintesc autorii. În evangheliile regăsim atât *învățăturile* lui Isus cât și *contextul* în care le-a dat. Uneori autorii au refăcut contextul pentru a plasa zicerea lui Isus în context. De ex. *Dați Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.* (Marcu 12:13-17) Contextul care a generat această zicere a fost întrebarea despre birul plătit romanilor. La fel cum cartea Faptele Apostolilor ne ajută să înțelegem contextul bisericilor înființate de Pavel cărora le scrie epistolele sale, la fel evangheliile ne prezintă faptele și zicerile Mântuitorului într-un anumit context în care s-au petrecut lucrurile.

Contextul istoric al lui Isus:

Trebuie să ținem cont de forma învățăturilor Sale: pilde, hiperbole (Matei 5:29-30), proverbe, metafore, comparații, ironia (Matei 16:2-3), poezia, întrebările (Matei 17:25).

Unele ziceri ale lui Isus au circulat timp de treizeci de ani (până s-au scris evangheliile) pe cale orală împreună cu contextul lor, altele fără acest context. Pavel citează de trei ori din zicerile Domnului Isus, de două ori într-un context similar cu cel din evangheliile (1 Corinteni 7:10; 9:14) și o dată citează o zicere care nu apare în evangheliile. (Fapte 20:35)

De asemenea, trebuie să ne întrebăm cine a format auditoriul inițial al lui Isus pentru o anume învățătură: ucenicii Lui, mulțimile sau opozanții? Este o întrebare care ne poate ajuta să înțelegem ce spune Isus.

Contextul istoric al evanghelistului:

Care a fost contextul care l-a determinat pe fiecare evanghelist să-și scrie evanghelia? Ce scop a avut? Pentru ce comunitate a scris? Toate acestea se pot deduce observând cu atenție materialul selectat, modelat și aranjat al fiecărui evanghelist.

Prima sarcină a exegezei este să țină cont de contextul istoric. În cazul evangheliilor trebuie să ținem cont atât de **contextul istoric al lui Isus** (pentru a înțelege ce a spus și ce a vrut să spună destinatarilor inițiali), cât și de **contextul istoric al evanghelistului** care a scris (pentru a înțelege de ce a selectat evanghelistul acest episod din viața lui Isus și cum slujește scopului evangheliei sale).

Ioan este singurul evanghelist care își prezintă cel puțin unul dintre scopuri în finalul evangheliei Sale. *Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise, pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și crezând, să aveți viața în Numele Lui.* (Ioan 20:30, 31)

Selectivitatea și adaptarea

Evangheliștii au fost autori inspirați de Duhul. Au selectat acele învățături și narațiuni care se potriveau cel mai bine scopului lor. Ioan afirmă că a fost selectiv (Ioan 20:30, 31; 21:25). Scopul lui Ioan a fost clar unul teologic (20:31) - *pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu*. Ioan se concentrează asupra lucrării lui Isus din Iudeea și Ierusalim. Principiul adaptării explică majoritatea așa-ziselor discrepanțe din evanghelii.

Contextul scrierii evangheliei lui Ioan

Cel mai longeviv dintre apostoli, Ioan, se pare că este ultimul care își scrie evanghelia dintre cei patru. Data scrierii este incertă, dar tradiția o plasează în jurul anilor 90 d.Hr. Așa cum scrie Irineu, Ioan se pare că a scris evanghelia pe când era păstor al bisericii din Efes.

Scopul Evangheliei după Ioan

Ioan își prezintă cel puțin unul din scopurile cu care scrie evanghelia în 20:30-31. Ioan are un scop *evangelistic*: „lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul și crezând să aveți viața în Numele Lui.” Pe lângă acest scop declarat, care îi viza pe evreii din diaspora sau pe prozeliții din sinagogile elenistice, este posibil ca Ioan să mai fi urmărit și alte scopuri secundare. Se poate să fi urmărit corectarea venerării prea zeloase a lui Ioan Botezătorul de către unii creștini (vezi mărturiile lui

Interpretarea evangheliilor presupune două abordări: orizontală și verticală.

Abordarea orizontală, presupune ca atunci când citești un pasaj dintr-o evanghelie trebuie să ții cont de pasajele paralele din celelalte evanghelii. Nu neapărat pentru a completa povestirea cu alte detalii, cât pentru a observa trăsăturile distinctive ale fiecărei evanghelii și pentru a observa diversitatea contextelor în care a circulat același material în Biserica primară.

Abordarea verticală, înseamnă că, atunci când citești o narațiune sau o învățătură din evanghelii, încerci să ții cont de ambele contexte istorice, cel al lui Isus și cel al evanghelistului.

Ioan despre sine și despre Isus din cap. 1 și 3).

De asemenea, se poate ca Ioan să combată prin evanghelia sa două erezii care se infiltrau în sânul creștinismului: docetismul și gnosticismul. Ioan atacă aceste filosofii ale vremii mai ales în prima sa epistolă, dar și în evanghelia sa.

Evanghelia după Ioan

Imaginea de ansamblu

Prolog Cap. 1:1-18 *Cuvântul s-a făcut trup...*

Lucrarea publică printre iudei - Cap. 1:19-12:50

Primele „semne”: mărturie și întâlniri personale -

Cap. 1:19-4:54

Următoarele „semne”: mărturie și conflicte - Cap. 5-10

Ultimul „semn”: mărturie și apogeul conflictului -

Cap. 11-12

Lucrarea privată pentru ucenicii Săi - Cap. 13-17

Exemplul Învățătorului - Cap. 13

Plecarea Mântuitorului și venirea Mângâietorului -

Cap. 14-16

Rugăciunea de mijlocire ca Mare Preot - Cap. 17

Punctul culminant de Paște - Cap. 18-20

Arestarea și judecarea - Cap. 18

Crucificarea și îngroparea - Cap. 19

Învierea și arătarea - Cap. 20

Epilog - Cap. 21 *Până vin Eu...*

Docetismul (de la grecescul *dokeo*, „a părea”, „a fi aparent”) pretindea că Isus doar a părut a fi om, El fiind de fapt o teofanie asemănătoare cu arătările divine din Vechiul Testament. Astfel era negată umanitatea Sa. El n-a fost om cu adevărat, doar părea a fi om. Era, de fapt, Dumnezeu. Nu se poate ca Dumnezeu să devină om, spuneau ei. Și totuși Ioan afirmă: *Cuvântul (logosul etern) s-a făcut trup și a locuit printre noi...*

Gnosticismul (de la grecescul *gnosis*, „cunoaștere”) viza eliberarea spiritului din trup, pentru că gnosticii considerau trupul, materia în general, coruptă definitiv și o închisoare a spiritului. Mântuirea era de neacceptat ca fiind prin „trupul jertfit al lui Hristos”. Hristosul etern nu se putea întrupa în materia păcătoasă. Mântuirea pentru gnostici se realiza prin iluminarea spiritului, printr-o cunoaștere „ezoterică”, prin care erau trezite puterile latente ale sufletului. Această cunoaștere era rezervată doar celor inițiați, care deveneau *psuchikoi*, ridicându-se deasupra muritorilor de rând.

Lecția 2

Uvertura Evangheliei după Ioan

Ioan 1:1-18 Prologul

ZIUA 1

La început era Cuvântul etern... creator... dătător de viață... lumina

Citește Ioan 1:1-5.

Cât de mult contează pentru tine începutul unei cărți pe care vrei s-o citești? Cât de mult influențează începutul unei predici modul în care o ascuți până la capăt? Cum își începe Ioan evanghelia, cu ce expresie?

Ce altă carte din Biblie începe cu expresia:
La început...

Ce legătură observi între Geneza 1:1-5 și Ioan 1:1-5?
Scrie cuvintele care se regăsesc în ambele pasaje.

De ce crezi că Ioan își începe evanghelia atât de asemănător cu Geneza?

Notează ce se spune despre Cuvânt în primele cinci versete.

La început era Cuvântul

Ioan 1:1-5 La început era Cuvântul și Cuvântul era cu Dumnezeu și Cuvântul era Dumnezeu. 2 El era la început cu Dumnezeu. 3 Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El. 4 În El era viața și viața era lumina oamenilor. 5 Lumina luminează în întuneric și întunericul n-a biruit-o.

Cuvântul, *logos* în gr., provine de la o rădăcină care însemna inițial “a culege”, “a strânge”, “a recolta”. De aici a strânge cuvintele împreună, “a vorbi”, *lego*. *Logos* desemna și o colecție de gânduri și cuvinte. Septuaginta folosește pentru “cele zece porunci”, *deka logoi*, de unde noi avem “decalog” (lit. “Zece cuvinte”). Apoi termenul a desemnat și un discurs. Ioan folosește cuvântul *logos* într-un fel aparte. Cel mai bine este descris de Geneza 1, Cuvântul creator în acțiune, dătător de viață și de Apocalipsa 19:13 unde despre biruirorul fiarei ni se spune că „Numele lui este Cuvântul lui Dumnezeu.”

Prologul, Ioan 1:1-18, poate fi numit și uvertura Evangheliei după Ioan întrucât introduce temele principale care vor fi dezvoltate ulterior în toată evanghelia.

Deși seamănă începutul celor două cărți din Biblie, “începutul” la care se referă Ioan este “începutul fără început”, pe când Geneza se referă la “începutul celor finite”. Citește Ioan 17:5; Psalmul 90:2; Efeseni 1:4.

Cuvântul pe care îl prezintă Ioan este Cuvântul veșnic, care este dintotdeauna cu Dumnezeu și care este Dumnezeu. Acest Cuvânt este agentul creator prin care s-au creat toate și prin care sunt ținute în ființă toate lucrurile. Este Cuvântul veșnic din care izvorăsc cuvintele vieții veșnice.

Scrie declarația lui Petru din Ioan 6:68.

Nu poate exista viață eternă spirituală în afara Cuvântului. Cuvântul etern, Cuvântul creator, Cuvântul dătător de viață, Cuvântul lui Dumnezeu este singurul care poate crea spiritualitate cu valoare eternă în viața ta.

Prin intermediul vieții spirituale, Cuvântul devine lumină spirituală, aduce iluminare. Tot așa cum prin intermediul vieții biologice este posibilă vederea luminii fizice. După cum întunericul oricât de dens ar fi, nu poate decât să evidențieze lumina pentru ochiul fizic, tot așa întunericul spiritual nu poate învinge lumina pentru cel ce are viață spirituală prin Cuvântul etern.

Uvertura este partea introductivă a unei opere muzicale sau parte independentă, care prezintă uneori temele ce vor fi interpretate.

Reține cuvintele-cheie:
început, Cuvânt, Dumnezeu, făcute prin El, viața, lumina

Viața. Noul Testament folosește două cuvinte pentru “viața”: *bios* și *zoe*. De la *bios* avem noi „biografie” când vorbim despre viața cuiva. De la *zoe* avem „zoologie” când vorbim despre viața animalelor. Ioan folosește termenul *zoe*, care exprimă principiul vieții în general de care se bucură și animalele, existența în ansamblu. Isus nu a venit ca să restaureze doar vieți particulare, ci să influențeze cursul vieții, existența umanității. În Noul Testament *zoe* este superior lui *bios*. Ioan are o predilecție pentru *zoe*, îl folosește de zeci de ori în evanghelia sa, în epistole și în Apocalipsa.

Compară cu ce spune Isus despre Sine în Ioan 8:12 și 9:5.

Dacă este adevărat că unul din scopurile lui Ioan când a scris evanghelia sa a fost să clarifice rolul lui Ioan Botezătorul în lucrarea Mântuitorului și să corecteze atitudinea unor creștini care îi acordau un rol mult mai proeminent (vezi ucenicii lui Ioan din Fapte 19:1-7), atunci se explică de ce în primele trei capitole Ioan evanghelistul vorbește atât de mult despre Ioan Botezătorul. Sunt memorabile cuvintele lui Ioan Botezătorul, menționate doar în evanghelia după Ioan: (Vezi Ioan 1:15, 19-36; 3:22-36)

Cuvântul lui Dumnezeu este lumina care (i)luminează pe orice om. Citește Psalmul 119:105.

Dacă este adevărat că un alt scop al lui Ioan când și-a scris evanghelia a fost să combată filosofia gnostică, care afirma că doar o elită primește mântuirea prin iluminarea spiritului, atunci, în acest verset 9, Ioan le dă o replică gnosticilor. După ei această iluminare avea loc printr-o cunoaștere „ezoterică” în urma unor ceremonii speciale de inițiere. Inițiații deveneau „psuchikoi”, oameni care și-au trezit puterile latente ale sufletului, ridicându-se deasupra muritorilor de rând.

Ei bine, Ioan afirmă cu tărie că aceste filosofii sunt false și că Lumina lui Dumnezeu (i)luminează *pe orice om* venind în lume. Această iluminare nu îi vizează doar pe unii, ci este o consecință a primirii Cuvântului în viața ta, așa cum clarifică Ioan în paragraful următor.

APLICAȚIA - Cuvântul s-a făcut trup

Dacă vrei iluminare în domeniul spiritual, unde trebuie să o cauți?

Omul nu poate primi decât ce-i este dat din cer...

Trebuie ca El să crească, iar eu să mă micșorez.

(Ioan 3:27, 30)

Cunoști filosofii sau mișcări religioase de astăzi care promovează aceleași idei: puterea ascunsă a sufletului, energie latentă, inițiați etc.? Dă câteva exemple.

Cum te păzești de filosofii de astăzi care promit iluminarea spiritului și trezirea puterilor latente ale sufletului?

Nu blestema întunericul că el va rămâne, aprinde o lumină și întunericul dispare. Proverb chinezesc

Cine îți luminează întunericul tău? Psalmul 18:28

Observații și aplicații

Cum crezi că poți fi un martor despre lumină la fel ca Ioan Botezătorul?

Cum ai defini întunericul moral, spiritual din zilele noastre?

ZIUA 3

Primirea sau respingerea Cuvântului

Citește Ioan 1:10-13.

La început era Cuvântul

Pe ce căi ar fi putut lumea creată să-L (re)cunoască pe Creator? v. 10 Corelează cu Romani 1:19-21.

Ioan 1:10 El era în lume și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut. 11 A venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit. 12 Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu; 13 născuți nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu.

Cine crezi că sunt „ai Săi” la care a venit Cuvântul și nu L-au primit?

Cum a venit la „ai Săi”? La ce evenimente crezi că se referă? Corelează cu Matei 23:34-37

APLICAȚIA - Cuvântul s-a făcut trup

Ești copilul lui Dumnezeu? Dacă da, trăiește conform Cuvântului Său. Dacă nu, primește Cuvântul Lui chiar acum și roagă-te ca să fi născut din Dumnezeu. Dacă nu știi, cere-I lui Dumnezeu să-ți clarifice.

ZIUA 4**Cuvântul s-a făcut trup... plin de har și de adevăr**

Citește Ioan 1:14-17.

Și Cuvântul s-a făcut trup... Nimic nu surprindea mai tare pe cititorii lui Ioan decât această afirmație. Cuvântul etern care era de la început, dinainte de a fi lumea întocmită, Cuvântul care era cu Dumnezeu, care era Dumnezeu, prin care s-au creat toate lucrurile și prin care sunt ținute în ființă, Cuvântul a devenit trup... S-a născut din om, ca oamenii să se poată naște din Dumnezeu. Nu doar că s-a întrupat, dar Cuvântul a locuit printre noi. Și-a făcut cort printre noi, cum spune expresia originală. El care a creat toate lucrurile, primește acum doar un cort printre noi. Atât i-am putut oferi.

S-a născut plin de har și de adevăr. Noi toți ne naștem goi și lipsiți de slava lui Dumnezeu. El s-a născut plin de slavă, o slavă ce putea fi văzută, contemplată. (v.14b) Din plinătatea Lui s-a oferit să ne umple și pe noi cu har și cu adevăr.

Cuvântul a venit, a locuit printre noi, noi am privit slava Lui (v.14), Ioan a mărturisit despre El (v.15) și noi toți am primit din plinătatea Lui har după har (v. 16).

La început era Cuvântul

Ioan 1:14 Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl. 15 Ioan a mărturisit despre El, când a strigat: „El este Acela despre care ziceam eu: „Cel ce vine după mine, este înaintea mea, pentru că era înaintea de mine”. 16 Și noi toți am primit din plinătatea Lui și har după har; 17 căci Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos.

Ce le-a fost dat oamenilor prin Moise? v. 17a

Ce ne-a adus Isus Hristos? v. 17b

Nu este vorba de o contradicție între Lege și har, ci mai degrabă de continuitate și complementaritate în revelația progresivă a lui Dumnezeu. Legea a fost un îndrumător spre Hristos. (Galateni 3:24)

Pentru prima oară Cuvântul este numit *Isus Hristos* în Evanghelia după Ioan 1:17.

APLICAȚIA - Cuvântul s-a făcut trup

Cuvântul lui Dumnezeu, promisiunea venirii unui Mântuitor, a devenit trup, s-a concretizat. Cât de mult se întrupează vorbele tale? Declarațiile de credință devin fapte ale credinței? Promisiunile ți le onorezi?

Dacă ai promisiuni pe care nu le-ai împlinit mergi săptămâna aceasta și împlinește-le.

Cuvântul întrupat este plin de har și de adevăr. Cum sunt cuvintele tale? *Vorbirea voastră să fie totdeauna plină de har... Nu vă mințiți unii pe alții; fiecare să spună aproapelui său adevărul...* spune Pavel în Efeseni. Cum e vorbirea ta cu har sau malițioasă; cu adevăr sau mincinoasă?

ZIUA 5

Cunoașterea Tatălui prin Fiul

Citește Ioan 1:18.

De ce este Isus singurul care ni-L poate descoperi pe Dumnezeu? v. 18

Reține cuvintele-cheie: slavă, Lege, har, adevăr

Scrie toate celelalte nume pe care i le dă Ioan Mântuitorului în acest paragraf 1:1-18.

Observații și aplicații

La început era Cuvântul

Ioan 1:18 Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.”

ZIUA 7

Întrebări de discuție la grup:

- Cât de mult contează începutul zilei pentru tine?
- Cât de mult influențează începutul unei activități modul în care o finalizezi?
- Dacă principiul biblic este *La început Dumnezeu* sau *La început a fost Cuvântul*, care este dumnezeul cu care începi tu ziua? Care este prima sursă de comunicare la care alergi dimineața?
- Cum primești iluminare într-o problemă oarecare?
- Cum te luminează Dumnezeu de obicei?
- Ce înseamnă pentru Tine să-L primești pe Isus?
- Dar să primești Cuvântul Lui?
- Cum recunoști copiii lui Dumnezeu?
- Cum știi dacă ești copilul lui Dumnezeu?
- Ce îți este mai dificil saai o vorbire plină de har sau plină de adevăr? Cu ce ai probleme cu malițiozitatea sau cu minciuna?
- De ce crezi că multe cuvinte de-ale noastre nu devin trup, adică nu se concretizează?
- Ce anume crezi că ne determină să nu ne împlinim promisiunile?
- Cum poate cineva astăzi să-L cunoască pe Dumnezeu?

Mărturisitori de Hristos

Ioan 1:19-51

ZIUA 1

Prima mărturisire a lui Ioan

Citește Ioan 1:19-28.

Cine este personajul principal în acest paragraf?

Ce cuvânt se repetă de 3 ori în versetele 19 și 20? (sub diverse forme gramaticale: substantiv, verb etc.)

Se regăsește acest cuvânt și în primele 18 versete din Ioan 1? În ce versete?

Despre cine mărturisește Ioan Botezătorul?

Cum ai enunța tema pasajului folosind aceste trei cuvinte cheie: *Isus, Ioan, mărturisește*?

“Mărturia” este un cuvânt-cheie și apare sub diverse forme în Ioan: mărturia Tatălui (Ioan 5:31, 34, 37), mărturia lui Isus despre Sine (Ioan 8:14), mărturia Scripturilor (Ioan 5:39, 40, 46), mărturia lui Ioan (Ioan 1: 19-28), mărturia lucrărilor Lui (Ioan 5:17, 36), mărturia ucenicilor (Ioan 15:27; 19:35), mărturia Duhului (Ioan 15:26; 16:14).

Ce îți comunică acest fapt?

La început era Cuvântul

Ioan 1:19. Iată mărturisirea făcută de Ioan, când Iudeii au trimis din Ierusalim pe niște preoți și Leviți să-l întrebe: „Tu cine ești?” 20. El a mărturisit și n-a tăgăduit: a mărturisit că nu este el Hristosul. 21. Și ei l-au întrebat: „Dar cine ești? Ești Ilie?” Și el a zis: „Nu sunt!” „Ești prorocul?” Și el a răspuns: „Nu!” 22. Atunci i-au zis: „Dar cine ești? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce zici tu despre tine însuși?” 23. „Eu”, a zis el, „sunt glasul celui ce strigă în pustie: „Neteziți calea Domnului”, cum a zis prorocul Isaia.” 24. Trimișii erau din partea Fariseilor. 25. Ei i-au mai pus următoarea întrebare: „Atunci de ce botezi, dacă nu ești Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?” 26. Drept răspuns, Ioan le-a zis: „Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru stă Unul, pe care voi nu-L cunoașteți. 27. El este Acela care vine după mine și care este înaintea mea; eu nu sunt vrednic să-l dezlăscurez a încălțămintelor Lui.” 28. Aceste lucruri s-au petrecut în Betabara, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

În Ioan 1:7, 8, 15,19 este folosit verbul *martyreo*, iar în v. 20 *homologheo* (de unde noi avem „omologare”).

Aceste două verbe descriu lucrarea unui mărturisitor, în general și lucrarea lui Ioan, în particular. A depus mărturie, a dat socoteală până la martiraj și a vorbit întotdeauna la fel cu planul divin.

În fața cui mărturisește Ioan? v.19

Care sunt cele două întrebări principale pe care i le-au pus liderii veniți de la Ierusalim? v.19, 25

Care crezi că a fost intenția liderilor care îl chestionau?

Ce a răspuns Ioan la prima întrebare? v. 20, 22

Dar la a doua? v.26, 27

Ioan Botezătorul știe foarte bine cine nu este, cine este, ce face și de ce face! El este gata să mărturisească și chiar să dea socoteală de toate acestea. N-a fost intimidat în mărturisirea lui nici de liderii religioși (fariseii), nici de cei politici (Irod)

Citește 1Petru 3:15-16.

Ci sfințiți în inimile voastre pe Hristos ca Domn. Fiți totdeauna gata să răspundeți oricui vă cere socoteală

gr. *martyreo*, de unde noi avem “martir”, a depune mărturie, a fi martor ocular; specific lui Ioan apare de peste 50 de ori în evanghelia sa și de vreo 40 de ori în epistolele sale și în Apocalipsa.

gr. *homologheo*, a mărturisi, a vorbi la fel cu, în conformitate cu, a spune același lucru

Iudeii. Prin acest termen Ioan se referă la liderii religioși ai iudeilor (peste tot în carte).

Fariseii formau o grupare religioasă al căror nume s-ar traduce prin „cei separați”. Gruparea apare sub acest nume în sec. II î. Hr. În timpul lui Irod se estimează că erau vreo 6000. Ei considerau că exilul babilonian s-a datorat faptului că nu au respectat Legea (Tora). Astfel că pentru a nu se mai repeta aceasta tragedie considerau ca trebuie să împlinescă cu sfințenie litera legii. Dar au ajuns să împlinescă litera Legii (zeciuală din măr, izmă, respectarea sabatului etc.) și să neglijeze spiritul Legii (dragostea de semeni, bunătaea și frica de Dumnezeu). Erau în conflict cu saduceii (altă grupare religioasă) pentru a deține puterea politică. Termenul a ajuns sinonim cu „fățarnic, ipocrit”.

de nădejdea care este în voi; dar cu blândeță și teamă, având un cuget curat; pentru ca cei ce bârfesc purtarea voastră bună în Hristos, să rămână de rușine tocmai în lucrurile în care vă vorbesc de rău.

Observații și aplicații

APLICAȚIA - Cuvântul s-a făcut trup

Cât de pregătit ești să mărturisești despre Hristos? Cum o faci de obicei? Când se ivește ocazia, când ești întrebat, sau cauți ocazii ca să mărturisești?

Ești gata să dai socoteală de principiile tale creștine? Cum suporti presiunea din jur? O faci cu blândețe față de oameni și cu frică de Dumnezeu?

La început era Cuvântul

ZIUA 2 A doua mărturisire a lui Ioan

Citește Ioan 1:29-34.

Cum îl numește Ioan pe Isus în această nouă mărturisire a sa? v. 29, 34

Care a fost pentru Ioan semnul că Isus, omul, este de fapt Fiul lui Dumnezeu și Mielul lui Dumnezeu?

Care este misiunea lui Isus ca Miel al lui Dumnezeu?
v.29b

Dar ca Fiu al lui Dumnezeu? v. 33b

Ca Miel al lui Dumnezeu, Isus avea să ridice păcatul lumii, adică să-l ispășească prin moartea Sa pe cruce. Notați păcatul, nu păcatele. Este vorba despre păcatul

Ioan 1:29. A doua zi, Ioan a văzut pe Isus venind la el și a zis: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii! 30. El este Acela despre care ziceam: „După mine vine un om, care este înaintea mea, căci era înainte de mine. 31. Eu nu-L cunoșteam, dar tocmai pentru aceasta am venit să botez cu apă: ca El să fie făcut cunoscut lui Israel.” 32. Ioan a făcut următoarea mărturisire: „Am văzut Duhul pogorându-Se din cer ca un porumbel și oprindu-Se peste El. 33. Eu nu-L cunoșteam; dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă mi-a zis: „Acela peste care vei vedea Duhul pogorându-Se și oprindu-Se este Cel ce botează cu Duhul Sfânt.” 34. Și eu am văzut lucrul acesta și am mărturisit că El este Fiul lui Dumnezeu.”

lui Adam, principiul păcatului cu toate consecințele lui. Această expresie, “mielul lui Dumnezeu”, aduce aminte de mieii care erau sacrificați anual de Paște în vederea ispășirii păcatelor. *Mieii* nu puteau face ispășirea deplină a *păcatelor*. Trebuia ca *Mielul* să moară pentru a rezolva problema *păcatului*.

Ca Fiu al lui Dumnezeu, Isus este Cel ce botează cu Duhul Sfânt, adică îi include pe toți cei iertați în Trupul Său, Biserica. Citește Ioan 16:7; Luca 24:49; Fapte 1:4, 5; 1 Corinteni 12:13.

APLICAȚIA - Cuvântul s-a făcut trup

Ce legătură are cu viața ta faptul că Isus este *Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii și Fiul lui Dumnezeu care botează cu Duhul Sfânt*.

Roagă-L pe Dumnezeu să te ajute să crești în sfințenie, să ai biruință asupra păcatului în viața ta, să ridice păcatul din viața ta. Lasa-L pe El să lucreze sfințenie prin Cuvântul Său, dar și prin grupul de ucenicie.

ZIUA 3

A treia mărturisire alui Ioan

Citește Ioan 1:35-42.

Ce mărturisește Ioan despre Isus în v. 36?

Ce efect are mărturisirea consecventă a lui Ioan asupra celor doi ucenici ai săi?

Ce legătură crezi că este între mărturia despre Isus,

La început era Cuvântul

Ioan 1:35. A doua zi, Ioan stătea iarăși cu doi din ucenicii lui. 36. Și, pe când privea pe Isus umblând, a zis: „Iată Mielul lui Dumnezeu!” 37. Cei doi ucenici l-au auzit rostind aceste vorbe și au mers după Isus. 38. Isus S-a întors; și, când i-a văzut că merg după El, le-a zis: „Ce căutați?” Ei I-au răspuns: „Rabi (care, tălmăcit, înseamnă: „Învățătorule), unde locuiești?” 39. „Veniți de vedeți”, le-a zis El. S-au dus și au văzut unde locuia; și în ziua aceea au rămas la El. Era cam pe la ceasul al zecelea. 40. Unul din cei doi, care auziseră cuvintele lui Ioan și merseseră după Isus, era Andrei, fratele lui Simon Petru. 41. El, cel dintâi, a găsit pe fratele său Simon și i-a zis: „Noi am găsit pe Mesia” (care, tălmăcit înseamnă Hristos). 42. Și l-a adus la Isus. Isus l-a privit și i-a zis: „Tu ești Simon, fiul lui Iona; tu te vei chema Chifă”, (care, tălmăcit, înseamnă Petru).

cunoașterea lui Isus și urmarea lui Isus?

Ceasul al zecelea era de fapt, ora patru după amiaza. Evreii numărau orele începând de la ora șase dimineața.

Ce le răspunde Isus celor doi când îl întrebă unde locuiește? v. 39

Cum îl chema pe unul din ucenicii lui Ioan Botezătorul care a mers după Isus?

Ce a făcut Andrei pentru fratele lui Simon? Scrie verbele care descriu acțiunile lui Andrei din v.41, 42.

Observații și aplicații

Ioan nu doar că îl mărturisește pe Hristos, dar o face cu consecvență. Consecvența lui în mărturisire ține atât de frecvență, cât și de mesaj. Ce a mărturisit în prima zi, mărturisește și a doua zi și a treia zi. Ca efect al mărturisirii sale doi ucenici ai Săi merg după Isus. Unul este Andrei, iar al doilea se presupune că a fost însuși Ioan evanghelistul. Mărturisirea cu consecvență naște ucenici. Mărturisirea cu intermitențe moare.

APLICAȚIA - Cuvântul s-a făcut trup

Pe tine cine te-a găsit, cine ți-a zis de Isus și cine te-a adus la El?

Ce ar trebui să faci pentru frații și rudele tale ca ei să-L cunoască pe Isus?

Cât de consecvent ești în mărturisirea lui Hristos în familie, la școală, la birou, pe stradă etc. Ce te împiedică să-L mărturisești pe Hristos? Împărtășește cu grupul motivele și rugați-vă pentru a le depăși.

La început era Cuvântul

Care sunt modalitățile eficiente prin care Îl mărturisești tu pe Hristos?

ZIUA 4

Alți ucenici mărturisitori

Citește Ioan 1:43-50.

Ce îi spune Isus lui Filip când îl găsește?

Care este verbul care se repetă în v. 41, 43, 45?

Ce obiecție are Natanael față de Isus? v. 46

Ce prejudecăți crezi că au astăzi oamenii față de Isus, biserică, creștinism?

Cum ar trebui să răspunzi obiecțiilor pe care oamenii le au față de persoana Domnului Isus?

Ce îi răspunde Filip lui Natanael în v. 46? Corelează cu v. 39.

Ce declară Natanael despre Isus? (v.49) Ce crezi că l-a determinat să declare asta?

Ioan 1:43. A doua zi Isus a vrut să Se ducă în Galilea și a găsit pe Filip. Și i-a zis: „Vino după Mine.” 44. Filip era din Betsaida, cetatea lui Andrei și a lui Petru. 45. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: „Noi am găsit pe Acela, despre care a scris Moise în lege și prorocii: pe Isus din Nazaret, fiul lui Iosif. 46. Natanael i-a zis: „Poate ieși ceva bun din Nazaret?” „Vino și vezi!” i-a răspuns Filip. 47. Isus a văzut pe Natanael venind la El și a zis despre el: „Iată cu adevărat un Israelit în care nu este viclesug.” 48. „De unde mă cunoști?” I-a zis Natanael. Drept răspuns Isus i-a zis: „Te-am văzut mai înainte ca să te cheme Filip, când erai sub smochin.” 49. Natanael I-a răspuns: „Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel!” 50. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Lucruri mai mari decât acestea vei vedea.”

Observații și aplicații

Mărturisirea noastră naște ucenici, adică oameni care merg după Isus. Ucenicii adevărați formează alți ucenici. Urmărește modelul lui Ioan de mărturisitor de Hristos și învață de la el. Urmărește în evanghelia după Ioan modul în care Isus Însuși îi abordează pe oameni și învață cum să faci din mărturisirea lui Hristos un mod de viață.

APLICAȚIA - Cuvântul s-a făcut trup

La fel ca Ioan, suntem trimiși să mărturisim despre Isus. Citește Matei 28:19, 20!

Mărturisește despre Isus cel puțin unei persoane săptămâna asta!

Urmează-L pe Isus, mărturisește despre Isus și ajută-i pe alții să vină și să meargă după Isus!

Ziua 5

De acum încolo...

Citește Ioan 1:51!

La ce crezi că s-a referit Isus când le-a spus aceste lucruri?

Acest verset marchează deschiderea cerului către muritorii, pentru a vedea slava Fiului întrupat. Ioan anticipează ceea ce va scrie mai departe în evanghelia sa. Semne care să demonstreze că Isus care umblă printre noi, nu este dintre noi, ci a venit din cer.

Aplicația - Cuvântul s-a făcut trup

Roagă-te ca citind Evanghelia după Ioan să vezi cerul deschis, slava Domnului Isus și să trăiești altfel pe pământ în așteptarea slavei viitoare.

La început era Cuvântul

Ioan 1:51 Apoi i-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun, că, de acum încolo, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se peste Fiul omului.”

Notează oameni din Biblie care au văzut cerul deschis

Ziua 6

Rezumă ideile principale ale studiului din această săptămână. Memorează Ioan 1:29.

Ziua 7

Întrebări pentru discuția în grup

- Cum ai devenit creștin? Cine ți-a mărturisit despre Domnul Isus?
- Cum ai reacționat prima dată?
- Cum ai ajuns la biserică?
- Câți oameni ai ajutat tu să-L cunoască pe Domnul Isus?
- Când și cum obișnuiești să mărturisești despre Hristos?
- Cum dai socoteală de credința ta? Ce argumente ai?
- Cum te simți când păcătuiești? Ce faci atunci?
- Ce te împiedică să-L mărturisești pe Hristos?
- Ce modalitate de mărturisire crezi că este cea mai eficientă?
- Ce înveți de la Ioan Botezătorul în privința mărturisirii despre Hristos?
- În ce fel crezi că se aseamănă responsabilitatea creștinilor de astăzi cu cea a lui Ioan Botezătorul?
- Ce înveți de la Isus în ce privește abordarea oamenilor, din modul în care El și-a chemat primii ucenici?

Lecția 4

Plin de har și de adevăr Ioan 2

ZIUA 1

Primul “semn” la nunta din Cana

Citește Ioan 2:1-10.

Ioan, spre deosebire de ceilalți trei evangheliști, se concentrează asupra lucrării lui Isus din Iudeea și nu din Galileea; deși până la cap. 6 relatează și câteva întâmplări din Galileea. În 1:28 el localizează lucrarea lui Ioan și implicit începutul lucrării lui Isus în Betabara sau Betania, în Iudeea. În 1:43 ne spune că Isus voia să se ducă în Galileea. În 2:1-2 unde este localizat Isus?

La ce eveniment participă Isus cu ucenicii Săi.

Acest eveniment este relatat doar de evanghelistul Ioan, nu se regăsește în celelalte trei evanghelii (așadar nu putem avea o abordare orizontală a acestui eveniment - vezi Lecția 1). În ce privește abordarea verticală putem observa că în versetele de la 1-10 ne este prezentat contextul lui Isus în care are loc această minune. În v.11 ne este sugerat contextul evanghelistului sau rațiunea pentru care a ales să relateze acest episod. Iar în v.12 se revine la contextul lui Isus. Astăzi vom aborda întâmplarea propriu-zisă, iar în Ziua 2 scopul lui Ioan pentru care o relatează.

Ce sugerează faptul că Isus a fost invitat la o nuntă? v.2

Care este nevoia care apare la această nuntă? v.3

La început era Cuvântul

Ioan 2:1 A treia zi s-a făcut o nuntă în Cana din Galileea. Mama lui Isus era acolo. 2. Și la nuntă a fost chemat și Isus cu ucenicii Lui. 3. Când s-a isprăvit vinul, mama lui Isus I-a zis: „Nu mai au vin.” 4. Isus i-a răspuns: „Femeie, ce am a face Eu cu tine? Nu Mi-a venit încă ceasul.” 5. Mama lui a zis slugilor: „Să faceți orice vă va zice”. 6. Și acolo erau șase vase de piatră, puse după obiceiul de curățire al Iudeilor; și în fiecare vas încăpeau câte două sau trei vedre. 7. Isus le-a zis: „Umpleți vasele acestea cu apă”. Și le-au umplut până sus. 8. „Scoateți acum”, le-a zis El, și „aduceți nunului.” Și i-au adus: 9. Nunul, după ce a gustat apa făcută vin, el nu știa de unde vine vinul acesta (slugile însă, care scosese răpa, știa), a chemat pe mire, 10. și i-a zis: „Orice om pune la masă întâi vinul cel bun; și, după ce oamenii au băut bine, atunci pune pe cel mai puțin bun; dar tu ai ținut vinul cel bun până acum.”

Cine ia inițiativa de a face ceva? Cui se adresează? v.3

De ce crezi că „mama lui Isus” I s-a adresat Fiului ei?

Ce îi răspunde Isus? v.4

Cum ți se pare răspunsul? La obiect, respectuos, fără respect, curios etc.

Cu ce cuvânt i se adresează Isus mamei Sale?

La ce „ceas” crezi că se referă Isus?

Ce le spune mama lui Isus slugilor? Spre cine le îndreaptă atenția?

Ce demonstrează despre Isus minunea transformării apei în vin? v. 4-6 Corelează cu Ioan 1:3.

Isus vine acolo unde este invitat. Nu doar că vine dar prezența lui umple golurile noastre. Șase vase de piatră goale, burdufurile de vin goale, neputința de a face ceva, riscul de a se pierde bucuria nunții, toate acestea marchează criza în care ajungem datorită resurselor noastre limitate și datorită neputinței ritualului de a umple sufletul.

Isus se folosește de cele „șase vase de piatră puse după obiceiul de curățire al iudeilor”, vase care țineau de ritualul iudaic de spălare ceremonială a mâinilor

NUNTALA EVREI

Deși Biblia nu descrie ceremonia căsătoriei, presupunem că era un eveniment public. Isus nu doar că a asistat la nunta din Cana, ci El face aluzie la mai multe aspecte ale **f e s t i v i t ă ț i i l o r** matrimoniale pentru a extrage lecții din ele, ceea ce arată cât de ancorate erau aceste obiceiuri în cultura vremii Sale (Matei 22:10; 25:1-3; Marcu 2:19-20; Luca 14:8). Deși soția se împodobește cu bijuterii și haine scumpe (Psalmul 45:14-16; Isaia 49:18), soțul era acela care atrăgea toată atenția. Psalmistul insistă nu asupra soției (cum ar face contemporanii noștri), ci asupra soțului fericit în ziua căsătoriei lui (Psalmul 19:6). Dintre obiceiurile evreiești de căsătorie putem nota: **darurile de nuntă** date mai ales miresei (Geneza 24:53; Judecători 1:15; Iosua 15:15-19; 1 Regi 9:16), **însoțitoarele miresei** și **prietenii mirelui**, **procesiunea** și **ospățul** de nuntă. Mirele și prietenii lui mergeau în grup la casa miresei; acolo se ține cina de nuntă. Apoi ospățul se ținea la casa mirelui. Nu doar mirele și mireasa aveau o ținută specială, ci și oaspeții trebuiau să îmbrace haine de sărbătoare. Refuzul de a merge la nuntă dacă ai

înainte de masă; vase de piatră care pot simboliza și împietrirea la care poate duce ritualul rece religios.

Vasele erau goale pentru că Isus le spune slugilor: „Umpleți vasele acestea cu apă! Și le-au umplut până sus.” (v.7) Subliniază verbul *a umple*. Corelează cu Ioan 1:14, 16.

Cuvântul s-a făcut trup și a locuit printre noi, a luat parte la bucuriile noastre, la lipsurile noastre și la necazurile noastre. A locuit printre noi, vasele goale, plin de har... Și noi am primit din plinătatea Lui, am fost umpluți cu har după har. La nunta din Cana, când burdufurile goale de vin dădeau fiori organizatorilor mesei, când vasele ritualice goale și reci nu ajutau la nimic, Isus vine plin de har și umple, nu doar vasele cu vin, ci inimile neliniștite cu pace, bucurie și sfântă uimire. Toți nuntașii beneficiază de har după har, dar nu toți îi cunosc sursa, izvorul. (v.9, 10)

De ce a făcut Isus această minune? În niciun caz, nu ca să justifice consumul de băuturi alcoolice!!! Citește *Ziua 2!*

Aplicație - Cuvântul s-a făcut trup

Ce faci când simți că îți este sufletul gol? Ce faci de obicei când îți se termină resursele (banii, mâncarea, abonamentul, puterea etc.)? Ce ai învățat din această minune a lui Isus?

fost invitat era socotit ca o ofensă foarte gravă.

(Viața cotidiană în vremurile biblice, M. C. Tenney; J. I. Packer; W. White)

Vinul nu era interzis în vechiul Israel, doar beția era condamnată. Totuși nazireii n-aveau dreptul să bea (Numeri 6:3), nici preoții în timpul îndeplinirii funcțiilor de la templu (Levitic10:9), nici împărații (Proverbe 31:4, 5). Biblia folosește trei cuvinte pentru vin sau băuturi alcoolice. Se face distincția între vin, băuturi tari și vin slab sau nefermentat. Acesta din urmă era deseori folosit în loc de apă sau îndoit cu apă, datorită calității proaste a apei în vremea aceea.

Obiceiurile de curățire
Evreii obișnuiau să-și spele mâinile în mod ritualic înainte de fiecare masă, nu din motive de igienă (Marcu 7:3; Ioan 3:25). Luau apa în căușul palmei și o lăsau să se scurgă până la cot. Apoi se considerau curați din punct de vedere ceremonial pentru masă.

Vedrele măsuri (gr. *metretes*). O măsură avea între 38-40 l.

ZIUA 2

Semnificația minunii de la nuntă

Citește Ioan 2:11-12.

După relatarea evenimentului propriu-zis, Ioan justifică includerea sa în evanghelie și îi explică semnificația.

Cum numește Ioan acest miracol? v. 11a

Ce a intenționat Isus să comunice prin el? v. 11b

Corelează cu Ioan 1:14. Vezi vreo legătură? Care?

Care a fost rezultatul în viața ucenicilor? v. 11c

Ioan declară explicit că acest eveniment a marcat începutul *semnelor* lui Isus. Corelând cu Ioan 4:54 unde Ioan spune că „acesta este iarăși *al doilea semn* făcut de Isus...”, înțelegem că Ioan își construiește evanghelia pe firul câtorva semne miraculoase care să-i ducă pe cititori în final, la concluzia că Isus este Fiul lui Dumnezeu. „Căci nimeni nu poate face *semnele* pe care le faci tu, dacă nu este Dumnezeu cu el”, spune Nicodim în Ioan 3:1.

Isus și-a arătat slava prin acest semn, iar ucenicii Lui *au crezut* în El... nicidecum nu se spune că și-au întărit convingerile vizavi de alcool. Din acest moment Ioan a declanșat seria semnelor, șapte la număr înainte de înviere, și unul după înviere. Și urmărește să demonstreze că în fața semnelor evidente, unii vor crede, iar alții nu vor crede.

După acest episod Isus cu familia și cu ucenicii au mers

La început era Cuvântul

Ioan 2:11. Acest început al semnelor Lui l-a făcut Isus în Cana din Galilea. El Și-a arătat slava Sa, și ucenicii Lui au crezut în El. 12. După aceea, S-a pogorât la Capernaum, împreună cu mama, frații și ucenicii Lui; și acolo n-au rămas multe zile.

SEMN

Ioan numește minunile lui Isus *semne*, un termen ce subliniază semnificația acelor acțiuni.

Transformarea apei în vin la nunta din Cana din Galilea nici pe departe nu a avut scopul de a justifica sau de a încuraja consumarea de alcool (în acest sens recomandăm avertizările din cartea Proverbe și prescripțiile din epistolele Noului Testament spre clarificare Efeseni 5:18, 1 Timotei 3:8; Tit 2:3; Romani 13:13; 1 Corinteni 11:21)

la Capernaum, reședința sa din Galileea. Dar Ioan are grijă să ne anunțe că acolo “n-au rămas multe zile” (v.12b), ci a plecat la Ierusalim, în Iudeea. Asta arată încă o dată în plus accentul pus de Ioan pe lucrarea lui Isus din Iudeea. Urmează un semn și în Iudeea. Citește *Ziua 3!*

Aplicația - Cuvântul s-a făcut trup

Ce „semne” ți-a arătat Dumnezeu și ție pentru a crede în El? Numește câteva dacă poți.

Care crezi că sunt „semnele” pe care le face Dumnezeu astăzi ca lumea să creadă în El?

Ce „semne” nu face Dumnezeu astăzi, de care unii condiționează credința?

Identifică câteva „goluri” din viața ta pe care le-a umplut Domnul Isus cu harul Său. Mulțumește-I lui Dumnezeu pentru intervențiile Sale în momente de criză din viața ta.

Cum crezi că poți fi tu însuși un semn, un indicator spre Hristos pentru alții în această săptămână?

ZIUA 3 Curățirea Templului

Citește Ioan 2:13-17.

După acest început al semnelor Sale în Galileea, Isus merge la Ierusalim la sărbătoarea Paștelor. Unde se duce Isus imediat când ajunge la Ierusalim, în capitală?

Observații și aplicații

La început era Cuvântul

Ioan 2:13. Paștele Iudeilor erau aproape; și Isus S-a suit la Ierusalim. 14. În Templu a găsit pe cei ce vindeau boi, oi și porumbei și pe schimbătorii de bani șezând jos. 15. A făcut un bici de ștreanguri, și i-a scos pe toți afară din Templu, împreună cu oile și boii; a vărsat banii schimbătorilor și le-a răsturnat mesele. 16. Și a zis celor ce vindeau porumbei: „Ridicați acestea de aici și nu faceți din casa Tatălui Meu o casă de negustorie.” 17. Ucenicii Lui și-au adus aminte că este scris: „Răvna pentru casa Ta Mă mănâncă pe Mine.”

Ce a găsit Isus în Templu, mai exact în Curtea Neamurilor?

Ce a făcut în Templu în fața celor găsite?

Ce le-a spus celor din Templu?

Cum numește Templul? (v.16)

Ce efect are asupra ucenicilor acest episod? (v.17)

Când crezi că au corelat această întâmplare cu ce este scris în Psalmul 69:9, atunci imediat sau după învierea și înălțarea Domnului Isus?

Observă din nou aici această împletire în textul evangheliilor a faptelor lui Isus și a interpretării lor ulterioare de către ucenicii Săi. Altfel spus, între contextul lui Isus și cel al evanghelistului care a scris la câteva decenii după evenimente (abordarea verticală).

Dacă compari relatarea izgonirii vânzătorilor de la Templu din Evanghelia după Ioan cu aceeași relatare din celelalte evanghelii (abordarea orizontală), ce observi? Raportat la lucrarea Domnului Isus, când are loc episodul acesta conform celorlalte trei evanghelii, la începutul sau la sfârșitul lucrării? (Matei 21:12; Marcu 11:15; Luca 19:45) Dar conform lui Ioan?

SCHIMBĂTORII DE BANI

În vremea Domnului Ius, în regiunea Iudeii circulau trei feluri de monede: cele imperiale (romane), cele provinciale (grecești), cele locale (evreiești, *shekelul*). Taxa anuală de 0,5 *shekeli* (echivalentul la 2 denari sau 2 drahme), cerută fiecărui bărbat peste 20 de ani conform Vechiului Testament (Exod 30:13; 2 Cronici 24:9; Neemia 10:32) era acceptată doar în *shekeli*, probabil din cauza chipurilor de pe monedele romane și grecești.

Observații și aplicații

Unii cercetători cred că au fost două curățiri ale templului, una la începutul lucrării, relatată de Ioan și alta în săptămâna mare, relatată de ceilalți trei evangheliști. Alții cred că e vorba de un singur episod plasat în locuri diferite în funcție de scopul evanghelistului. Oricum ar fi, reacția „iudeilor” este aceeași: indignare, revoltă neputincioasă în fața autorității lui Isus. Citește Ziua 4.

Aplicația - Cuvântul s-a făcut trup

Ce crezi că are Isus de corectat în viața ta? Ce ar da afară din mintea ta, din inima ta, din camera ta, din computerul tău?

ZIUA 4 **Autoritatea lui Isus**

Citește Ioan 2:18-22.

Care a fost reacția iudeilor?

Ce îi cer?

De ce?

Notează din nou apariția cuvântului „semn”, care este foarte important în înțelegerea evangheliei după Ioan.

Ce semn le dă Isus? (V.19)

La început era Cuvântul

Ioan 2:18. Iudeii au luat cuvântul și I-au zis: „Prin ce semn ne arăți că ai putere să faci astfel de lucruri?” 19. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Stricați Templul acesta și în trei zile îl voi ridica.” 20. Iudeii au zis: „Au trebuit patruzeci și șase de ani, ca să se zidească Templul acesta și Tu îl vei ridica în trei zile?” 21. Dar El le vorbea despre Templul trupului Său. 22. Tocmai de aceea, când a înviat din morți, ucenicii Lui și-au adus aminte că le spusese vorbele acestea; și au crezut Scriptura și cuvintele pe care le spusese Isus.

Cuvântul „putere” este, de fapt, „autoritate” (gr. *exousia*, de la verbul “a fi”); ceea ce denotă autoritatea care derivă din ceea ce ești.

La ce templu se referă Isus? De unde știi?

Ce înțeleg iudeii?

Dar ucenicii, după învierea Domnului? (v. 22)

Observă din nou interpretarea vorbelor lui Isus de către ucenici sub călăuzirea Duhului Sfânt, după învierea Domnului. Ioan este singurul evanghelist care vorbește despre învierea Domnului încă de la începutul evangheliei sale. El nu scrie neapărat cronologic, cât teologic. El nu doar relatează faptele și vorbele, ci le și interpretează. „Iudeii” arată ce au înțeles oamenii în contextul lui Isus, la momentul întâmplării evenimentelor (v. 20), iar „ucenicii” arată ce au înțeles creștinii după învierea Domnului din toate aceste fapte și cuvinte ale lui Isus (v. 21, 22).

Aplicația Cuvântul s-a făcut trup

Pentru a înțelege viața, persoana și lucrarea Domnului Isus ai nevoie de iluminarea și călăuzirea Duhului Sfânt. Altfel poți înțelege greșit, eronat, poți răstălmăci cuvintele lui Isus și nu-ți vor fi de niciun folos. Roagă-te chiar acum și cere-I lui Dumnezeu să te călăuzească pe parcursul citirii și studierii Evangheliei după Ioan, ca să înțelegi mesajul lui Isus pentru tine.

ZIUA 5

Credința ancorată în Scripturi, nu în minuni

Citește Ioan 2:23-25.

Ce cuvânt-cheie apare din nou în v. 23?

TEMPLU

Conform surselor istorice reconstrucția templului de la Ierusalim a fost începută undeva prin anul 20-19 î. Hr. și a fost finalizată în anul 64 d.Hr. Sensul aici este că „Templul se construiește de patruzeci și șase de ani”.

La început era Cuvântul

Ioan 2:23 Pe când era Isus în Ierusalim, la praznicul Paștelor, mulți au crezut în Numele Lui; căci vedeau semnele pe care le făcea. 24. Dar Isus nu se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți. 25. Și n-avea trebuință să-I facă cineva mărturisiri despre nici un om, fiindcă El însuși știa ce este în om.

De ce credeau oamenii în Isus conform v.23? Ce era la baza credinței lor?

De ce crezi că Isus nu se încredea în aceștia?

Ce era la baza credinței ucenicilor după înviere? (v. 22)

Credința autentică, apreciată de Domnul Isus este credința înrădăcinată în Scripturi și în cuvintele Lui (v. 22) și nu cea bazată pe experiențe miraculoase (v. 23). Minunile și semnele vin și trec, Scripturile și cuvintele lui Isus nu vor trece. *Cerurile și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece*, a spus Mântuitorul.

Aplicația - Cuvântul s-a făcut trup

Evaluează-ți credința. Pe ce se bazează credința ta? Ce faci în momente grele când nu vezi niciun „semn”? Continui să crezi bazându-te pe cuvintele lui Isus din Scripturi? Care sunt promisiunile lui Dumnezeu care te ajută să crezi și să te încrezi în El? Dă câteva exemple.

Concluzie: Dacă la nunta din Cana Isus a fost plin de har și a împlinit nevoia de acolo, la Ierusalim este plin de râvnă pentru adevărata închinare care trebuie să-I fie adusă lui Dumnezeu la Templu. Plin de har și de adevăr, așa l-a prezentat Ioan în cap. 1. Aduce har în nevoi, și adevărul despre dreapta închinare. Aleargă la El pentru a căpăta har (Evrei 4:16) și pentru a afla Adevărul (Ioan 14:16).

Observații și aplicații

Harta Israelului din vremea Noului Testament

THE HOLY LAND IN NEW TESTAMENT TIMES

MAP 11

